

Универзитет у Нишу
Медицински факултет

Специјалистичке струковне студије
Струковни инструментар - специјалиста

КЊИГА ПРЕДМЕТА

Ниш, 2007.

Назив студијског програма:

СТРУКОВНЕ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ СТУДИЈЕ

Струковни инструментар - специјалиста

Првобитни план и програм школовање специјалиста струковних техничара имао је првенствени циљ да створи кадрове који су спона између високе стручне спреме и доктора медицине у хируршким дисциплинама.

Посебна потреба за овим кадром постоји у свим већим установама посебно са развојем нових оперативних техника и применом нове технологије у хирургији. Специјалисти струковних студија би били у потпуности квалификовани за обављање ове одговорне дужности.

Медицинско образовање се остварује у оквиру два семестра теоријске и практичне наставе, самосталног рада студената, праксе у здравственим установама и израде завршног дипломског рада у складу са Директивом 2005/36/ЕК Европског парламента и Савета Европе од 7. септембра 2005.

Струковни назив: Струковни инструментар -специјалиста

СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Овај програм специјалистичких студија саставни је део система високошколског образовања који треба да подигне и усклади квалитет образовања са националним и европским концепцијама.

Програм се темељи на:

- Закону о високом образовању Републике Србије;
- Потребама друштва за високообразованим кадровима које могу да прате прогресивни развој медицинских наука;
- Потребама сестара за професионални и лични развој;
- Смерницама WHO и ICN.
- Начелима европског високог школства (Болоњска декларација);
- Концепцији развоја Медицинског факултета у Нишу

Сврха студијског програма је:

Усклађивање образовања са реалним потребама друштва и системом здравствене заштите у складу са усвојеном стратегијом развоја људских ресурса;

- Подизање нивоа стручних компетенција и усклађивање са системом високог образовања који је успостављен у Европи, како би свршени студенти били равноправни конкуренти на европском тржишту рада;
- Да учини образовање комплементарним образовању истих профила стручњака у Европи како би се омогућили акумулација и трансфер бодова;
- Да омогући увођење система квалитета у образовање у складу са међународним стандардима;
- Да обезбеди стандардизовано вредновање знања, вештина и стручних компетенција;
- Да унапреди финансијску ефикасност образовања; и
- Да студенте припреми и оспособи за самообразовање и доживотно образовање као животну филозофију и основно егзистенцијално право савременог човека.

ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Циљ програма је високо специјалистичко образовање струковног инструментара који ће бити квалификовани за рад у оквиру поља теоријског и практичног рада и преузети одговорне послове рада у операционој сали. Свршени студенти ће бити оспособљени за рад по принципима хируршке доктрине здравствене заштите, поштујући етички кодекс.

Свршени специјалиста треба да:

- Поседује знања из области биолошких, медицинских, хуманистичких и других наука као и остала релевантна знања потребна за обављање професије;
- Овлада вештинама праксе, има усвојене ставове и професионално понашање које се манифестује спремношћу да се задаци обављају одговорно, у складу са високим стандардима, да ради на унапређењу интереса сопствене струке, професионално се понаша у односу на друге сараднике и препознаје сопствене потребе за усавршавањем и развојем;
- Има изграђен систем вредности у односу на етичке димензије струке, у смислу поштовања права и потреба корисника и других учесника у процесу рада, да као члан интердисциплинарног тима и/или самостално извршава професионалне задатке без потребе за директним надзором.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

По завршеном студијском програму, биће способан да:

- Да професионално и одговорно води цео оперативни блок, почев од припреме болесника за операцију, потом инструментирање и активно учешће у току операције, адекватно превијање и негу непосредно након операције;
- Да професионално решава захтевне стручне проблеме и тимски сарађује са стручњацима са високим образовањем у процесу дијагностиковања и лечења оболелих, посебно хируршких болесника;
- Суделује као равноправни члан тима на свим нивоима заштите и поседује способност за тимску сарадњу и субординацију;
- Обавља здравствено васпитне активности уз способност процене потреба за едукацијом и примену начела и техника подучавања;
- Руководи тимом струковних инструменара у области хируршких дисциплина;
- Обавља надзор над радом струковних инструменара;
- Обезбеђује ресурсе потребне за рад;
- Учествује у истраживачким активностима и формалном образовању струковних инструменара и сестара, медицинских техничара и осталих здравствених сарадника.

Исход студијског програма

Специјалистичке струковне студије дају широку и чврсту основу за рад у операционом блоку и лидерску стручну улогу у том делу медицинске струке.

По завршеном програму струковни инструментар специјалиста ће моћи да:

- Самостално раде у хирушком тиму за област коју се одреде (абдоминална хирургија, васкуларна хирургија, пластична хирургија, неурохирургија, ортопедска хирургија, дечја хирургија, грудна хирургија, гинекологија, ОРЛ хирургија, офталмолошка хирургија);
- Организују рад целог операционог блока;
- Едукују студенте струковних студија и ученике средњих медицинских школа;
- Препознају и пруже адекватну помоћ код хируршких болесника.

ОДНОС СА ПАЦИЈЕНТИМА И КОЛЕГАМА

Студент специјалистичких струковних студија треба да промовише стечена знања и вештине као и понашање, ради ефикасније и квалитетније комуникације са пацијентом и колегама.

Свршени студент специјалистичких струковних студија треба да:

- Поседује способност за комуникацију са људима, како у групи, тако и појединачно
- Промовише професионални, хумани и етички однос према пацијенту и колеги, без предрасуда у односу на језик, културу, расу, пол и социјални статус
- У складу са етичким кодексима струке чува тајност пацијентових података третирајући их као поверљиве и одаје их само у случајевима предвиђеним законском регулативом.
- Има и користи сазнање да од пацијента добија информације о болести као и кроз консултације са лицима која се о њима брину
- Има свест и поштује улогу других здравствених и социјалних радника
- Свестан је значаја тимског рада и лидерства у њему.

Услови за упис на студијски програм: У прву годину специјалистичких струковних студија може се уписати лице које је завршило основне струковне студије хируршког усмерења са остварених најмање 180 ЕСПБ бодова.

Редослед кандидата за упис у прву годину специјалистичких струковних студија утврђује сена основу опште просечне оцене остварене на основним студијама. Општим актом Медицинског факултета могу се прописати и друга мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис у прву годину специјалистичких струковних студија.

Листа обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем дата је у курикулуму студијског програма. Курикулум основних струковних студија садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и њихов опис. Опис предмета садржи: назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, предуслове за упис предмета, циљ и садржај предмета, исход процеса учења, литературу за припрему испита, начин провере знања и начин полагања испита.

Начин извођења студија.

Студије се изводе у току школске године која, по правилу, почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци. Школска година има, по правилу, 42 радне недеље, од чега 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите. Школску годину чине два семестра, од којих сваки траје 15 наставних недеља и 6 недеља за консултације, припрему испита и испите. Студије се изводе према Плану извођења наставе предлаже Наставно-научно веће Факултета а усваја Сенат Универзитета. Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем ЕСПБ бодова, а обим студија изражава се збиром ЕСПБ бодова. Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у оквиру теоретске, практичне наставе и завршног рада у току два семестра.

Трајање и обим студија: Образовање за стицање стручног назива струковни инструментар специјалиста траје годину дана и обавља се у оквиру два семестара.

Бодовна вредност предмета исказана у складу са Европским системом преноса бодова дата је у опису предмета. У оквиру предмета бодови се прерасподељују у односу на укупно ангажовање студента које се односи на активну наставу (предавања, вежбе, семинари и др.), самостални рад, теренски рад, учење у библиотеци или код куће, припрему испита и колоквијума. Бодови представљају меру укупно уложеног рада студента у савладавању предвиђеног градива и додељују се студенту након успешно положеног испита тј. окончања одређеног дела студијског програма.

Бодовна вредност завршног рада дата је у курикулуму студијског програма. Студенти су у обавези да припреме рад на неку тему из изабране области на основу менторски вођеног пројекта у трајању од најмање 4 недеље.

Начин избора предмета из других студијских програма: Студент Медицинског факултета, студијског програма специјалистичких струковних студија може да оствари

део студијског програма на другој високошколској установи у оквиру сарадње Универзитета односно Медицинског факултета. Услов за остваривање дела студијског програма је уговор о признавању ЕСПБ бодова између Универзитета односно Медицинског факултета и високошколске установе у коју студент одлази. Део студијског програма који студент остварује на другом Универзитету, односно другој високошколској установи ван састава Универзитета не може бити краћи од једног, нити дужи од два семестра. За остваривање дела студијског програма, студент мора да има сагласност Медицинског факултета. Права и обавезе студената, начин покривања трошкова његовог студирања и друга питања у вези са остваривањем дела студијског програма на другој високошколској установи уређују се уговором између заинтересованих страна. Похађање наставе и положени испити студента доказују се индексом, односно одговарајућом потврдом.

Услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија: Студент студијског програма основних струковних студија, са других медицинских факултета на територији Републике Србије може да пређе на Медицински факултет у Нишу и да се упише у одговарајућу годину студија, студијског програма струковних студија, ако испуњава услов за упис у наредну годину студија на Медицинском факултету. Наставно-научно веће може да предвиди и додатне критеријуме за прелаз. Студент задржава статус у погледу плаћања студија уколико се рангира у оквиру броја студената из члана 84. став 4. Закона. Студент страног факултета може да пређе на Медицински факултет и да се упише у одговарајућу годину студија, по завршеној претходној години на основу еквиваленције између обављене наставе и положених испита, плана и програма образовања, која се утврђује на основу споразума о преносу ЕСПБ бодова. Прелаз се обавља само пре почетка школске године. Одлуку о прелазу и признавању испита доноси декан.

Методи и облици извођења наставе: Настава појединог предмета се организује и изводи у току једног, а највише у току два семестра, у складу са планом извођења наставе. Настава се изводи: предавањима, практичном наставом, семинарима, демонстрацијама, приказом случајева, консултацијама, менторством, теренским радом, стручним екскурзијама, конференцијама и клиничким вежбама са величином групе од 5 до 10, на скоро свим клиничким предметима. Настава се изводи на Медицинском факултету, и у наставним базама, у салама за предавања, у лабораторијама, хирушким салама и у болесничким собама. У току наставе студенти ступају у интеракцију са пацијентима, уче основе комуникације пацијент-сестра, стичу дијагностичке и вештине прегледа као и вештине процеса здравствене неге, изучавају медицинску етику, стичу вештине за збрињавање повређених и оболелих, стичу вештине потребне за критичку евалуацију резултата објављених у литератури и демонстрирају способност за решавање проблема у клиничкој пракси.

Начин провере знања и оцењивање: У току предиспитних обавеза у семестру тј. години врши се континуирана провера знања (оцењује се присуство и активност на теоријској и практичној настави, резултати на вежбама, семинарима, тесту, колоквијуму), а коначна оцена се утврђује на испиту. У току ових активности студент остварује поене на основу којих формира коначну оцену. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена (нумерички једнако оцени 10). Остварени поени у току предиспитних обавеза се признају све док се успешно не положи завршни испит у истој школској години. У току семестра (године) се врши континуирана провера знања, а коначна оцена се утврђује на испиту. Током наставе знање се проверава на колоквијумима, семинарима, тесту и другим облицима провере знања из одређених целина наставног предмета, као и на завршном

испиту. Испитни колоквијум је облик провере знања којим се детаљно проверава знање из већег заокруженог дела обављене наставе из појединог предмета. У сваком семестру могу се организовати до два испитна колоквијума. Положени испитни колоквијум, у виду оствареног кредита, признаје се све док се успешно не положи завршни испит у истој школској години. Градиво положено на испитном колоквијуму се не испитује на завршном испиту. При комбинованим облицима испита (писмени, практични, усмени) студенту се признају сви претходно положени облици (писмени и практични) у наредним испитним роковима за претклиничке предмете и само писмени део, на испитима клиничких предмета до краја школске године. Ако је испит писмени и усмени, оцена на писменом испиту сачињава најмање 50% укупне оцене. Ако је испит писмени, практични и усмени, оцена на писменом испиту сачињава најмање 20% укупне оцене. Завршни испит се у структури поена за основне предмете може вредновати са највише 50% укупног броја поена. Завршни испит се у структури поена за остале предмете може вредновати са највише 30-40% укупног броја поена. Листу основних предмета доноси Наставно-научно веће на предлог Одбора за основну наставу. Сразмера поена стечених у предиспитним обавезама, начин и врсте провере знања и број колоквијума као и начин полагања испитног колоквијума утврђују се Правилником о формирању коначне оцене, који на предлог предмета доноси Наставно-научно веће и који се објављује на почетку сваке школске године. Студенти се оцењују на основу јавно публикованих критеријума и процедура које се стално примењују.

Успех студента изражава се оценама и то:

- Оцена 10 (изузетан) за остварених 95-100 поена
- Оцена 9 (одличан) за остварених 85-94 поена
- Оцена 8 (врло добар) за остварених 75-84 поена
- Оцена 7 (добар) за остварених 65-74 поена
- Оцена 6 (довољан) за остварених 55-64 поена
- Оцена 5 (није положио) за остварених 0-54 поена

Медицински факултет води трајну евиденцију о положеним испитима. У евиденцију и индекс студената уносе се прелазне оцене, а оцена 5 (није положио) уписује се само у евиденцију. На формирање оцене на испиту утиче структура укупног броја поена које је студент остварио током наставе. Успех студента на испиту може се изразити, у случају потребе вредновања у иностранству или из других разлога, и на ненумерички начин и то:

А+	=>	10
А	=>	9
Б	=>	8
Ц	=>	7
Д	=>	6
Ф	=>	5

Наставници и сарадници: За извођење наставе према овом студијском програму факултет ангажује потребан број наставника и сарадника са одговарајућим научним и стручним квалификацијама. Планом извођења наставе утврђују се наставници и сарадници за извођење наставе, а њихови подаци (ЦВ, избори у звања, референце) стављају се на увид јавности

Литература: Литература за студије и полагање испита усклађена је са обимом студијског програма, а за поједине предмете са обимом предмета исказаних у ЕСПБ бодовима. Планом извођења наставе утврђује се литература за студије и полагање испита.

Специјалистичке струковне студије
Струковни инструментар – специјалиста

Ред. број	Назив Предмета	I. год.		Укупно	ЕСПБ
		Т П	Т П	Т П	
1.	Микробиологија	2+2			3
2.	Енглески језик	2+0			3
3.	Основи педагогије	1+2			3
4.	Интерна медицина са негом	3+3			7
5.	Хирургија са негом	3+8			8
6.	Предмет изборног блока 1 а) Педијатрија са негом б) Оториноларингологија са негом в) Офталмологија са негом г) Гинекологија и акушерство са негом	2+4			6
7.	Менаџмент у здравству		2+3		6
8.	Методика наставе предмета клиничке медицине		1+2		3
9.	Стручна пракса		0+16		15
10.	Завршни рад		0+4		6
11.	Теоријска настава	195	45	240	
12.	Практична настава	285	75	360	
	Укупно	480	120	600	60

У II семестру студент бира за стручну праксу хируршку грану од понуђених у спецификацији стручне праксе (табела 5 2.А) из које обавља стручну праксу. Стручна пракса обухвата практичан рад у операционом блоку и интензивној нези на одговарајућој клиници изборног предмета (Клиника за абдоминалну хирургију, ортопедију, васкуларну хирургију, пластичну хириргију, неурохириргију, гинекологију и акушерство, оториноларингологију, офталмологију).Из предмета из ког се обавља стручна пракса бира се област за завршни рад под руководством ментора.

ЛИСТА ИЗБОРНИХ ПРЕДМЕТА

Ред.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ за предмет	ЕСПБ
1.	СИ-С I 6 а	Педијатрија са негом	I		6
2.	СИ-С I 6 б	Оториноларингологија са негом	I		
3.	СИ-С I 6 в	Офталмологија са негом	I		
4.	СИ-С I 6 г	Гинекологија и акушерство са негом	I		
5.	СИ-С II 9	Стручна пракса	II		15
Укупно ЕСПБ					21

1. МИКРОБИОЛОГИЈА

Студијски програм : Специјалистичке струковне студије			
Струковни инструментар - специјалиста			
Назив предмета: МИКРОБИОЛОГИЈА			
Наставник: Проф. др Добрила М.Станковић Ђорђевић			
Статус предмета: обавезан			
Шифра предмета: СИ –С 11		Семестар: I	
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
Циљ предмета Микробиологија је да студентима омогући упознавање са: <ul style="list-style-type: none"> • узрочницима инфективних болести • биолошким карактеристикама инфективних агенаса патогенетским процесима на нивоу интеракције инфективног агенса и домаћина • клиничким манифестацијама инфекција изазваних различитим врстама бактерија, вируса, паразита и гљива • микробиолошким дијагностичким процедурама 			
Исход предмета Знање стечено у току наставног процеса на предмету Микробиологија омогућиће доктору медицине да: <ul style="list-style-type: none"> • одреди врсту болесничког материјала за постављање микробиолошке дијагнозе и усмери ка одређеној микробиолошкој дијагностичкој процедури • учествује у интерпретирању микробиолошких налаза 			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Општа и специјална бактериологија. Биолошке карактеристике бактеријске ћелије Бактеријске врсте значајне за хуману медицину Општа и специјална вирусологија. Биолошке карактеристике вируса Паразитологија: морфологија, биологија и методе идентификације протозоа и хелмината Микологија: морфологија, биологија и методе изолације и идентификације Артропode значајне за хуману медицину <i>Практична настава</i> Микробиолошке дијагностичке методе: микроскопирање и бојење бактерија, паразита и гљива, изолација и идентификација микроорганизама, паразита и гљива, испитивање осетљивости микроорганизама на антибиотике и хемиотерапеутике, биолошки оглед,			
Литература <ul style="list-style-type: none"> • Швабић-Влаховић М. и сар: Медицинска бактериологија, Савремена администрација: Београд, 2005. • Марковић ЈБ. и сар: Општа вирусологија, Медицински факултет: Београд, 1995. • Крањчић-Зеџ И. и сар: Медицинска паразитологија, Савремена администрација: Београд 1993. • Јовановић Т. и сар. Практикум из микробиологије и имунологије, Савремена администрација: Београд, 2000. 			
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30	
Методe извођења наставе Предавања, консултације, колоквијуми, тестови, семинарски радови Теме за семинарске радове се утврђују на почетку школске године			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Провера знања на предмету обухвата: Активност у току наставе 10 Тест 20 Семинари 20 Практични испит 20 Усмени испит и кредит 30			
Предиспитне обавезе	Поена: 50	Завршни испит	Поена: 50
Назив предмета:	МИКРОБИОЛОГИЈА		
Година студија:	I		
Семестар:	I		
Видови наставе:	Предавања, вежбе, и семинари		

Број часова недељно:	Предавања: 2, вежбе: 2	
Укупно часова: 60	Предавања: 30, Вежбе: 30,	
	ТЕОРИЈСКА НАСТАВА	Т час.
1.	Увод. Морфологија и структура бактеријске ћелије.	2
2. 2	Раст и размножавање бактерија. Метаболизам бактеријске целије	2
3. 4	Деловање физиичких и хемијских агенаса на микроорганизме. Хемиотерапеутици и антибиотици.	2
4. 5.	Инфекција, патогеност и вируленција бактерија. Нормална бактеријска флора људског организма	2
5. 1	<i>Staphylococcus spp</i>	1
6. 2	<i>Streptococcus spp. (S.pyogenes, S.agalactiae, S.pneumoniae), Enterococcus spp</i>	2
7. 6	<i>Salmonella spp, Shigella spp, E. coli.</i> Условно патогене цревне бактерије	3
8. 8	<i>Vibrio cholerae, Campylobacter spp., Helicobacter pylori</i>	1
9. 1	<i>Bacillus anthracis, Clostridium spp</i>	2
10. 1	<i>M. tuberculosis, M. leprae</i>	1
11. 1	Хламидије (<i>Ch. trachomatis, Ch. pneumoniae, Ch.psittaci</i>)	1
12. 1	Микоплазме	1
13. 1	Опште особине вируса	1
14. .	Увод у медицинску паразитологију. Морфологија, биологија и класификација медицински значајних протозоа	2
15. 2	Протозое крви и ткива:	1
16. 3	Хелминти: морфологија, биологија, класификација. Медицински значајни хелминти. Хелминти дигестивног тракта:	2
17. 4	Хелминти ткива:	1
18. 5.	Увод у медицинску микологију. Опште карактеристике патогених и условно патогених гљива, класификација медицински значајних гљива и подела микоза	1
19. 6.	Узрочници суперфицијалних микоза:	1
20. 7	Узрочници опортунистичких гљивичних инфекција	1
	Укупно часова:	30

	ПРАКТИЧНА НАСТАВА	П час.
1.	Упознавање са правилима понашања и рада у микробиолошкој лабораторији. Узорковање материјала за микробиолошки преглед и основни принципи идентификације бактерија. Микроскопске методе проуцавања микроорганизама. Нативни препарат и висећа кап	3
2.	Бактериолошке боје и механизми бојења бактерија. Подела бојења. Примена бојења у бактериологији	2
3.	Храњљиве подлоге (намена, врсте и подела). Културелна и биохемијска идентификација бактерија	2
4.	Значај испитивања осетљивости бактерија на антимикробна средства <i>in vitro</i> . Дифузиона и дилуциона антибиограм метода. Биолошки оглед	3
5.	Основни видови реакције антиген-антитело и њихова примена у бактериологији	2
6.	Уринокултура и хемокултура	2
7.	Узимање и слање материјала за вирусолошку дијагностику. Обрада материјала у вирусолошкој лабораторији	2
8.	Серолошка дијагностика вирусних инфекција	2
9.	Тумачење резултата серолошких реакција и проблеми серолошке дијагностике	2

	ПРАКТИЧНА НАСТАВА	П час.
10.	Основни принципи дијагностике протозоа дигестивног и уrogenиталног тракта	2
11.	Микроскопирање препарата	2
12.	Дијагноза хелминтских болести.	2
13.	Дијагноза паразитоза изазваних хелминтима крви и ткива	2
14.	Микроскопирање препарата	2
	Укупно часова:	30

ВЕШТИНЕ КОЈЕ СТУДЕНТ ТРЕБА ДА САВЛАДА У ТОКУ ПРАКТИЧНЕ НАСТАВЕ

1. Техника и принципи узорковања болесничког материјала за микробиолошки преглед:

- узорковање бриса грла, носа и ране
- узорковање спутума и припрема болесника за добијање правилног узорка
- узорковање бронхијалног лавата и аспириата за аеробно и анаеробно (применом аспирационог катетера дуплог лумена) култивисање
- узорковање урина спонтаном микцијом и уринарним катетером (припрема болесника за добијање правилног узорка)
- узорковање фецеса за дијагнозу акутне и хроничне амевне дизентерије
- узорковање перианалног бриса
- узорковање материјала код болесника са суперфицијалним микозама
- узорковање пунктата и ткива за аеробно и анаеробно култивисање
- узорковање ликвора
- узорковање матерјала за дијагностику инфекција изазваних микоплазмама и хламидијама
- узорковање крви за хемокултуру, серолошку дијагностику и крвни размаз.

2. Обрада болесничког материјала за микробиолошки преглед

- хомогенизација узорака ткива
- хомогенизација и деконтаминација спутума у дијагностици туберкулозе
- центрифугирање ликвора
- центрифугирање крви и издвајање серума
- обрада фецеса за паразитолошки преглед
- извођење метода концентрације јаја цревних паразита

3. Прављење и бојење микроскопских препарата (нативни препарат и бојење по Граму)

4. Засејавање болесничког материјала на хранљиве подлоге.

5. Субкултивисање примоиолата.

6. Извођење процедуре израде антибиограма дифузионом методом.

7. Извођење реакције имуноаглутинације у циљу детекције антигена у болесничком материјалу и серотипизације изоловане бактеријске културе.

2 ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Студијски програм Специјалистичке струковне студије Струковни инструментар - специјалиста		
Назив предмета: Енглески језик		
Одговорни наставник: Зорица Д Антић, предавач		
Статус предмета: обавезан		
Шифра предмета: СИ- С – I 2	Семестар: I	
Број ЕСПБ: 3		
Услов: нема		
Циљ предмета: Циљ и задатак наставе енглеског језика за студије здравствене неге јесте усавршавање писане и усмене комуникације, али и оспособљавање студената за коришћење релевантне стручне терминологије.		
Исход предмета (<i> знања, вештине, ставови</i>) На овај начин се остварује примарни циљ наставе као што је способност активног учешћа у директној размени знања са колегама/колегицама из иностранства, писање и објављивање научно-истраживачких радова у интернационалним часописима као и све активности које подразумевају усавршавање из области здравствене неге, а за које је неопходно активно знање енглеског језика. Познавање основе енглеског језика.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Увод у медицину. Хипократова заклетва. Шта је то медицина. Како се развијала медицина кроз векове. Медицинска професија. Како се предаје медицина. Истраживање у медицини. Медицинска истраживања. Колико је постигнуто у медицинским истраживањима. Медицинска достигнућа. Физиологија и биохемија. Структура ћелије и људски геном. Метаболички процеси. Мембране. Хистологија, анатомија, системи, чула. Људска ткива. Кости. Кости лица. Мишићи (подела). Мишићни систем. Скелет (подела). Скелетни систем. Дигестивни систем. Лимфни систем. Кардиоваскуларни систем. Ендокрини систем. Уринарни систем. Нервни систем. Систем репродукције. чула (мириса, укуса, додира, вида). Болести и стања. Преглед најчешћих болести са симптомима и начином лечења. Здрава исхрана. Витамин Ц. Лечење. Увод у бригу о пацијенту. Врсте болница. Болничко лечење. Анемнеза. Преглед пацијента. Општи преглед. Прва помоћ. <i>Практична настава:</i> Вежбе вербалне комуникације. Дискусије на тему струке, основних циљева у раду медицинских техничара. Профил медицинског техничара. Писање пословних писама, биографије (resume/CV), пропратних писама (cover letters)		
Литература: 1. Бакић-Мирић Н, English in Pharmacy. Пунта: Ниш, 2006.		
Број часова активне наставе: 30	Теоријска настава: 30	Практична настава: 0
Методe извођења наставе Предавања, консултације, тестови		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 20 ▪ Семинарски радови: ▪ Тестови: 30 ▪ Практични испит: <ul style="list-style-type: none"> • Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену, тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена. 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: ▪ Усмени испит: 50 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

Назив предмета:	ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК	2
Година студија:	I	
Семестар:	I	
Видови наставе:	Теоријска и практична	
Број часова недељно:	Предавања: 2 Вежбе: 0	
Укупно часова: 30	Предавања: 30 Вежбе: 0	

	ТЕРОИЈСКА НАСТАВА	П час.
1.	Увод у медицину. Хипократова заклетва. Флоренце Нигхтингале -Дама са лампом. Медицина на западу. Зачеци модерног медицинског естаблишмента. Медицинске науке и професије. Како се предаје медицина. Четири хиљаде година учешћа жена у науци.	2
2.	Интеркултурална комуникација, истраживање, рачунарска технологија, пословно дописивање. Шта је интеркултурална комуникација. Зашто је истраживање важно. Зашто је важна рачунарска технологија. Писменост на рачунару. Чување медицинских података. Писање пословних писама, биографије (resume/CV), пропратних писама (cover letters)	5
3.	Физиологија и биохемија. Структура ћелије и људски геном. Метаболички процеси. Мембране.	2
4.	Хистологија, анатомија, системи, чула. Људска ткива. Кости. Кости лица. Мишићи (подела). Мишићни систем. Скелет (подела). Скелетни систем. Дигестивни систем. Лимфни систем. Кардиоваскуларни систем. Ендокрини систем. Уринарни систем. Нервни систем. Систем репродукције. Чула (мириса, укуса, додира, вида)	10
5.	Болести и стања. Преглед најчешћих болести са симптомима и начином лечења. Здрава исхрана. Витамин Ц.	5
6.	Брига о пацијенту. Увод у бригу о пацијенту. Врсте болница. Болничко лечење. Преглед пацијента. Општи преглед. Прва помоћ. Медицинска сестра као студент.	5
7.	Референтни текстови из стручних часописа. Говорне и/или усмене вежбе.	1
	Укупно часова:	30

	ПРАКТИЧНА НАСТАВА	П час.
	Укупно часова:	0

3. ОСНОВИ ПЕДАГОГИЈЕ

Студијски програм : Специјалистичке струковне студије			
Струковни инструментар - специјалиста			
Назив предмета: Основи педагогије			
Одговорни наставник: Проф др Миомир Д Ивковић			
Статус предмета: обавезан			
Шифра предмета: СИ – С I 3		Семестар: I	
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
<p>Циљ предмета Основи педагогије је да се студенти упознају са васпитањем као веома сложеном и комплексном друштвеном појавом, могућностима и границама васпитања и његовим значајем у развоју личности, са проблемима формулисања циљева васпитања, са факторима васпитања, као и са положајем наставника и ученика у процесу васпитања.</p>			
<p>Исход предмета је да студенти буду оспособљени за разумевање друштвено историјске условљености васпитања, да разумеју проблеме који су произишавали из различитих позиција наставника и ученика у процесу васпитања, да разумеју друштвено историјску условљеност чинилаца система васпитања, као и значај који су у појединим периодима имали.</p>			
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i> Васпитање – појам и значај; Могућности и границе васпитања; Карактеристике васпитања као друштвене делатности; Развој васпитања; Циљ и задаци васпитања; Фактори васпитања; Наставник и ученик у процесу васпитања; Основне карактеристике позива и личности наставника.</p> <p><i>Практична настава:</i> Разјашњавање друштвено историјске условљености васпитања на примерима различитих друштвених заједница и различитих култура.</p>			
Литература: Трнавац Н., Ђорђевић Ј. (1992.), Педагогија, Научна књига, Београд, стр. 1 – 148.			
Број часова активне наставе: 45		Теоријска настава: 15	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Монолошка метода, дијалогска метода, текст метода, интерактивни приступ.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе: •Активност на часовима: 10 поена; •Семинарски рад: 10 поена; •Колоквијум: 20 поена.	Поена: 40	Завршни испит : Усмени испит	Поена: 60
Назив предмета:	ОСНОВИ ПЕДАГОГИЈЕ		
Година студија:	I		
Семестар:	I		
Видови наставе:	Теоријска и практична		
Број часова недељно:	Предавања: 1, Вежбе: 2		
Укупно часова: 45	Предавања: 15, Вежбе: 30		

	ТЕОРИЈСКА НАСТАВА	Т час.
1.	Педагогија - наука о васпитању и образовању	1
2.	Фактори развоја и формирања личности - васпитање као фактор развоја личности	1
3.	Васпитање – појам и значај	1

	ТЕОРИЈСКА НАСТАВА	Т час.
4.	Карактеристике васпитања као друштвене делатности	1
5.	Карактеристике васпитања као специфичне људске делатности	1
6.	Моћ васпитања	1
7.	Циљ и задаци васпитања	1
8.	Интелектуално васпитање	1
9.	Морално васпитање	1
10	Естетско и физичко-здравствено васпитање	1
11	Породично васпитање	1
12	Образовање - појам и значај	1
13	Врсте и нивои образовања	1
14	Повратно, перманентно и доживотно образовање	1
15	Медицинска педагогија - специфичности медицинског васпитања образовања	1
	Укупно часова:	15

	ПРАКТИЧНА НАСТАВА	Т час.
1.	Педагогија - наука о васпитању и образовању	2
2.	Фактори развоја и формирања личности - васпитање као фактор развоја личности	2
3.	Васпитање – појам и значај	2
4.	Карактеристике васпитања као друштвене делатности	2
5.	Карактеристике васпитања као специфичне људске делатности	2
6.	Моћ васпитања	2
7.	Циљ и задаци васпитања	2
8.	Интелектуално васпитање	2
9.	Морално васпитање	2
10	Естетско и физичко-здравствено васпитање	2
11	Породично васпитање	2
12	Образовање - појам и значај	2
13	Врсте и нивои образовања	2
14	Повратно, перманентно и доживотно образовање	2
15	Медицинска педагогија - специфичности медицинског васпитања образовања	2
	Укупно часова:	30

4. ИНТЕРНА МЕДИЦИНА СА НЕГОМ

Студијски програм:	Специјалистичке струковне студије	
	Струковни инструментар - специјалиста	
Назив предмета:	Интерна медицина са негом	
Одговорни наставник:	Проф.др.Стеван Н Илић	
Статус предмета:	обавезан	
Шифра предмета:	СИ -С-І 4	Семестар: I
Број ЕСПБ:	7	
Услов:	нема	
Циљ предмета:	Упознавање са најчешћим и најзначајнијим ургентним стањима у интернистичким болестима. Улога медицинске сестре у здравственој нези интернистичких болесника.	
Исход предмета (<i>знања, вештине, ставови</i>)	Овладавање вештинама неге и терапије код пацијената са ургентним кардиолошким, пулмолошким, гастроинтестиналним, хематолошким, ендокринолошким, нефролошким стањима. Сестра учествује у пријему хоспиталних болесника, одређује положај болесника, остварује венски пут, апликује интравенску терапију, прати виталне функције, превенира декубитус, флеботромбозу, тромбофлебите и плућни тромбоемболизам. Учествује у тиму за кардиопулмоналну реанимацију. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.	
Садржај предмета	<p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Хипертензивна криза. Синкопа и колапс. Изненадна срчана смрт. Плућни тромбоемболизам. Акутни коронарни синдром. Бол у грудима. Тампонада перикарда Едем плућа. Малигни поремећаји ритма. Хипо и хипергликемијска кома. Тиреотоксична криза. Крварења из гастроинтестиналног тракта. Цироза јетре и асцитес. Адултни дистрес синдром. Респираторна инсуфицијенција. Хронична обструктивна болест. Статус астматикус.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге Клиника за кардиологију, гастроентерологију, ендокринологију, пулмологију. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).</p>	
Литература:	Илић С. и сар. Интерна медицина. Просвета: Ниш, 2005.	
Број часова активне наставе:	90	Теоријска настава: 45 Практична настава: 45
Методе извођења наставе	Предавања, консултације, семинарски радови.	
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: ▪ Тестови: 20 ▪ Практични испит: 20 <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. Тј. Поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: ▪ Усмени испит: 50 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена. *Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>		

Назив предмета:	Интерна медицина са негом	4.
Година студија:	I	
Семестар:	I	
Видови наставе:	Теоријска, практична,	
Број часова недељно:	Предавања: 3, Вежбе: 3.	
Укупно часова: 75	Предавања: 45, Вежбе: 45	

	ТЕОРИЈСКА НАСТАВА	Т час.
1.	Хипертензивна криза.	3
2.	Синкопа и колапс.	3
3.	Изненадна срчана смрт.	3
4.	Акутни коронарни синдром.	3
5.	Бол у грудима.	3
6.	Плућни тромбоемболизам.	3
7.	Тампонада перикарда.	3
8.	Едем плућа.	3
9.	Малигни поремећаји ритма.	3
10.	Хипо и хипергликемијска кома. Тиреотоксична криза.	3
11.	Цироза јетре и асцитес.	3
12.	Крварења из гастроинтестиналног тракта.Цироза јетре и асцитес.	3
13.	Респираторна инсуфицијенција.Хронична обструктивна болест плућа.	3
14.	Адултни дистрес синдром.	3
15.	Статус астматикус.	3
	Укупно часова:	45

	ПРАКТИЧНА НАСТАВА	П час.
1.	Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге Клиника за кардиологију, гастроентерологију,ендокринологију,пулмологију,нефрологију. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени.	3
	Укупно часова:	45

5. ХИРУРГИЈА СА НЕГОМ

Студијски програм:	Специјалистичке струковне студије	
	Струковни инструментар - специјалиста	
Назив предмета:	Хирургија са негом	
Одговорни наставник:	Проф.др.Мирослав Д Стојиљковић	
Статус предмета:	обавезан	
Шифра предмета:	СИ-С I 5	Семестар: I
Број ЕСПБ:	8	
Услов:	Интерна медицина са негом,	
Циљ предмета:	Упознавање са најчешћим и најзначајнијим ургентним стањима у хируршким болестима. Улога медицинске сестре у здравственој нези хируршких болесника.	
Исход предмета (<i>знања, вештине, ставови</i>)	<p>Овладавање вештинама неге и терапије код пацијената са ургентним хируршким стањима.</p> <p>Сестра учествује у пријему хоспиталних болесника, одређује положај болесника, остварује венски пут, апликује интравенску терапију, прати виталне функције, превенира декубитус, флеботромбозу, тромбофлебите и плућни тромбоемболizam. Учествује у тиму за кардио-пулмоналну-церебралну реанимацију. Спроводи здравствену негу болесника на механичкој вентилацији, болесника са централним венским катетером, болесника са колостомом, гастростомом и илеостомом, трахеостомом. Апликује парентералну исхрану. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.</p>	
Садржај предмета	<p>Теоријска настава Инфузиона и ињекциона терапија. Шок -- етиологија, патогенеза, клиничка слика и реанимација. Интубација и компликације. Хируршка обрада ране. Крварење и хемостаза. Инфекције у хирургији. Иmobilизација, врсте, средства.</p> <p>Акутни поремећаји метаболизма воде и електролита и ацидобазног статуса. Аналгезија и седација критично оболелих. Кардиопулмонална церебрална реанимација. Акутни абдомен</p> <p>Практична настава</p> <p>Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге и операционим салама клиника за неурохирургију, абдоминалну хирургију, грудну хирургију, васкуларну хирургију, пластичну хирургију. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље). Током практичне едукације активно ће учествовати у свим сегментима оперативног лечења пацијената:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Припрема материјала за стерилизацију и стерилизација операционог рубља, завојног материјала и осталог материјала потребних за хируршки рад • Припрема и стерилизација инструмената за хируршки рад. • Чување и начин рада са стерилним материјалом. • Припрема болесника пре уласка у операциону салу и непосредна припрема за операцију • Припрема стерилног стола за рад хируршке екипе • Припрема операционог поља • Асистирање инструментару током операције • Инструментирање свих оперативних захвата почевши од најједноставнијих до најкомлекснијих операција. • Превидење оперисаног болесника, инсталирање катетера, назогастичне сонде, црева за ветрове, и других манипулација зависно од врсте оперативног захвата. • Сређивање операционе сале након завршених операција. <p>У првом делу практичне наставе студент ће радити под контролом квалификованог инструментара, прво као асистент инструментару а потом као инструментар, док ће у другом делу самостално водити цео процес почев од припреме инструмената и операционог рубља до завршетка операције и враћање болесника на одељењу или интензивној нези.</p>	
Литература:	Вишњић М и сар. Хирургија за студенте медицине и стоматологије, Просвета: Ниш, 2005	
Број часова активне наставе:	165	Теоријска настава: 45
		Практична настава: 120
Методe извођења наставе	Предавања, консултације, практична настава.	

Оцена знања (максимални број поена 100)	
Предиспитне обавезе*	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: ▪ Тестови: 20 ▪ Практични испит: 20 	
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија од Поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.	
Завршни испит*	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: ▪ Усмени испит: 50 	
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.	
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни правилу чине истовремено практични и усмени испит	

Назив предмета:	Хирургија са негом	5.
Година студија:	I	
Семестар:	I	
Видови наставе:	Теоријска, практична,	
Број часова недељно:	Предавања: 3, Вежбе: 8	
Укупно часова: 165	Предавања: 45, Вежбе: 120	

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА		Т час.
1.	Шок -- етиологија, патогенеза, клиничка слика и реанимација.	3
2.	Акутни поремећаји метаболизма воде и електролита и ацидобазног статуса	3
3.	Крварење и хемостаза	3
4.	Хируршка обрада ране.	3
5.	Инфекције у хирургији	3
6.	Имобилизација, врсте, средства	3
7.	Интубација и компликације.	3
8.	Кардиопулмонална церебрална реанимација.	3
9.	Акутни абдомен	3
10.	Аналгезија и седација критично оболелих.	3
11.	Уједи, термичке повреде, смрзавања	3
12.	Масовна повређивања-тријажа.	3
13.	Повреде екстремитета.	3
14.	Повреде кичменог стуба, главе и врата.	3
15.	Хируршка обољења артерија и вена.	3
Укупно часова:		45

ПРАКТИЧНА НАСТАВА		П час.
1.	Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге Клиника за неурохирургију, абдоминалну хирургију, васкуларну хирургију, пластичну хирургију. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље) од 19-23h.	15x8
Укупно часова:		120

6a. ПЕДИЈАТРИЈА СА НЕГОМ

Студијски програм:	Специјалистичке струковне студије Струковни инструментар - специјалиста	
Назив предмета:	Педијатрија са негом	
Одговорни наставник:	Проф. др. Борислав А Каменов	
Статус предмета:	обавезан	
Шифра предмета:	СИ-С-І ба	Семестар: I
Број ЕСПБ:	6	
Услов	Интерна медицина са негом,	
Циљ предмета:	Упознавање са најчешћим и најзначајнијим ургентним стањима у педијатријским болестима. Улога медицинске сестре у здравственој нези педијатријских болесника.	
Исход предмета (<i>знања, вештине, ставови</i>)	<p>Овладавање вештинама неге и терапије код пацијената са ургентним педијатријским стањима.</p> <p>Сестра учествује у пријему хоспиталних болесника, одређује положај болесника, остварује венски пут, апликује интравенску терапију, прати виталне функције, превенира декубитус, флеботромбозу, тромбофлебите и плућни тромбоемболизам. Учествује у тиму за кардио-пулмоналну-церебралну реанимацију. Спроводи здравствену негу болесника на механичкој вентилацији, болесника са централним венским катетером, болесника са колостомом, гастростомом и илеостомом, трахеостомом. Апликује парентералну исхрану. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.</p>	
Садржај предмета	<p><u>Теоријска настава</u> <i>Поремећаји метаболизма воде и електролита: Дехидрација, врсте дехидрације, процена тежине. Рехидрација и реалиментација. Хипер и хипофункција тиреоидеје. Диабетес мелитус. Инсуфицијенција надбубрега, КАХ. Дечја неурологија. Тровања. Болести срца и крвотока. Препознавање и терапија анафилактичне реакције</i></p> <p><u>Практична настава</u> Практична настава се обавља у Клиници за дечје болести. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).</p>	
Литература:	<p>1. Степановић Р. Педијатрија-учбеник за студенте медицине. Савремена администрација: Београд, 2001</p> <p>2. Група аутора. Проблеми у педијатрији. ЗУНС: Београд, 2006.</p> <p>3. Јанковић Б и сар. Ургентна педијатрија у ванболничким условима. Уницеф-Београдска канцеларија: Београд, 2006.</p>	
Број часова активне наставе:	60	Теоријска настава: 30
		Практична настава: 60
Методe извођења наставе	Предавања, консултације, практична настава.	
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: 20 ▪ Тестови: 20 <p>Теме семинарских радова се одређују на почетку школске године.</p> <p>* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. Тј. Поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.</p>		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Практични испит: 10 ▪ Усмени испит: 40 <p>*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.</p> <p>*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит</p>		

Назив предмета:	Педијатрија са негом	6.a
Година студија:	I	
Семестар:	I	
Видови наставе:	Теоријска, практична,	
Број часова недељно	Предавања: 2, Вежбе: 4	
Укупно часова: 90	Предавања: 30 , Вежбе: 60	

	ТЕОРИЈСКА НАСТАВА	Т час.
1.	<i>Поремећаји метаболизма воде и електролита</i>	2
2.	<i>Дехидрација, врсте дехидрације, процена тежине. Рехидрација и реалиментација</i>	2
3.	<i>Болести ендокриног система: Дијабетес мелитус.</i>	2
4.	<i>Хипер и хипофункција тироидеје.КАХ.</i>	2
5.	<i>Инсуфицијенција надбубрега</i>	2
6.	Лимфопролиферативне болести	2
7.	Неонатологија: Инфекције перинаталног доба, сепса, менингитис. Нега превремено рођеног детета.	2
8.	Акутна бубрежна инсуфицијенција. Инфекције и аномалије мокраћних путева.	2
9.	Нега деце са пнеумонијама и опструктивним болестима.	2
10.	Примена инхалаторне терапије, оксигенотерапија.. Цистична фиброза.	2
11.	Дечја неурологија: конвулзије, интракранијална крварења, менингитис.	2
12.	Тровања	2
13.	Болести срца и крвотока: урођене срчане мане, миокардитис, хипертензија	2
14.	Гастроентерологија: бол у трбуху, инфламаторне болести црева, интолеранција.	2
15.	Препознавање и терапија анафилактичне реакције.	2
	Укупно часова:	30

	ПРАКТИЧНА НАСТАВА	П час.
1.	Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге Дечје интерне клинике. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени.	15x4
	Укупно часова:	60

6.6 ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГИЈА СА НЕГОМ

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије		
Струковни инструментар - специјалиста		
Назив предмета: Оториноларингологија са негом		
Одговорни наставник: Проф.др Милан Д Станковић		
Статус предмета: изборни		
Шифра предмета: СИС – I 6 б	Семестар: I	
Број ЕСПБ: 6		
Услов: Основи интерне медицине са негом, Основи хирургије са негом.		
Циљ предмета		
Да студент стекне фундаментална знања из области дијагностике и терапије болести ува, носа, грла, гркљана, душника, једњака и уопште главе и врата.		
Исход предмета (знања, вештине, ставови) Да студент влада основама ОРЛ прегледа. Студент познаје основе дијагностике, диференцијалне дијагнозе и терапије болести главе и врата. Апликација свих видова терапије, испирање ушног канала, нега трахеостоме, одређивање аудиограма. Обављање послова организовања и руковођења радним целинама.		
Садржај предмета		
Теоријска настава Физиологија равнотеже, дијагностика, патофизиологија н. фаџиалиса, отолошка дијагностика, објективна аудиометрија, испитивање равнотеже, ротаторни тестови вестибуларног апарата, радиологија у отологији, тонална аудиометрија, импедансметрија, калоријски вестибуларни тест, нистагмус, регистровање, патофизиологија равнотеже, конгениталне аномалије ува. Физиологија, патофизиологија носа и синуса, дијагностика у ринологији, клиничка слика обољења у ринологији. Конгениталне аномалије усне дупље, лимфоепителни систем ждрела, патофизиологија, пхарунгитис акута, клиничка слика, тонзилитис цхронична, етиопатогенеза, тонзилитис цхронична, клиничка слика обољења усне дупље. Дијагностика у ларингологији и клиничка слика обољења ларинкса.		
Практична настава Преглед ува, отоскопија, импедансметрија, аудиометрија, испитивање органа равнотеже, калоријски тестови вестибуларног апарата, нистагмус, ротаторни тестови вестибуларног апарата, испитивање функције фаџиалиса, преглед носа и синуса, палпација носа и синуса, предња риноскопија, задња риноскопија, епистакса, пункција максиларног синуса, радиографија параназалних синуса, преглед усне дупље, орофарингоскопија, дијагностика у ларингологији, индиректни преглед ларинкса, ендоскопија ларинкса, ларингомикроскопија, палпација врата, трахеотомија, директоскопија, интубација, коникото-мија, езофагоскопија.		
Литература :		
1. Станковић М, Милисављевић Јљ, Поповић Д. Оториноларингологија. Нота: Ниш 2000.		
2. Станковић М, Милисављевић Јљ, Поповић Д. Оториноларингологија. Нота: Ниш, 2005		
Број часова активне наставе: 60	Теоријска настава: 30	Практична настава: 60
Методe извођења наставе		
Предавања, консултације, колоквијуми, тестови		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: ▪ Тестови: 20 ▪ Практични испит: 20 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. Тј. Поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: ▪ Усмени испит: 50 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.		
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

Назив предмета:	ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГИЈА	6.6
Година студија:	I	
Семестар:	I	
Видови наставе:	Теоријска и практична	
Број часова недељно:	Предавања: 2 , Вежбе: 4.	
Укупно часова: 90	Предавања: 30, Вежбе: 60	

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА		Т час.
1.	Физиологија равнотеже, дијагностика, испитивање равнотеже, ротаторни тестови вестибуларног апарата,	6
2.	Патофизиологија н. фацијалиса, отолошка дијагностика, објективна аудиометрија, радиологија у отологији, тонална аудиометрија, импедансметрија, калоријски вестибуларни тест, нистагмус, регистровање, патофизиологија равнотеже, конгениталне аномалије ува.	6
3.	Физиологија, патофизиологија носа и синуса, Дијагностика у ринологији, клиничка слика обољења у ринологији.	6
4.	Конгениталне аномалије усне дупље, лимфоепителни систем ждрела, патофизиологија, пхарунгитис акута, клиничка слика, тонсиллитис цхронична, етиопатогенеза, тонсиллитис цхронична, клиничка слика обољења усне дупље.	6
5.	Дијагностика у ларингологији и клиничка слика обољења ларинкса.	6
Укупно часова:		30
ПРАКТИЧНА НАСТАВА		Т час.
1.	Преглед ува, отоскопија, импедансметрија, аудиометрија, испитивање органа равнотеже, калоријски тестови вестибуларног апарата, нистагмус, ротаторни тестови вестибуларног апарата,	12
2.	Испитивање функције фацијалиса,	12
3.	Преглед носа и синуса, палпација носа и синуса, предња риноскопија, задња риноскопија, епистакса, пункција максиларног синуса, радиографија параназалних синуса,	12
4.	Преглед усне дупље, орофарингоскопија, дијагностика у ларингологији, индиректни преглед ларинкса, ендоскопија ларинкса, ларингомикроскопија,	12
5.	Палпација врата, трахеотомија, директоскопија, интубација, коникотомија, езофагоскопија.	12
Укупно часова:		60

6.В ОФТАЛМОЛОГИЈА СА НЕГОМ

Студијски програм : Специјалистичке струковне студије		
Струковни инструментар - специјалиста		
Назив предмета: Офталмологија са негом		
Одговорни наставник: Проф. др Гордана Д Златановић		
Статус предмета: изборни		
Шифра предмета: СИ-С –6.в	Семестар: I	
Број ЕСПБ: 6		
Услов: Основи интерне медицине са негом, Основи неурологије са негом, Основи хирургије са негом.		
Циљ предмета		
Упознавање са офталмолошким болестима		
Исход предмета (<i>знања, вештине, ставови</i>)		
Оспособљеност за пружање адекватне неге болесницима.		
Струковни кадар је оспособљен да врши апликацију свих видова медикамената, да пружа негу у постоперативном периоду пацијентима. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама.		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава</i> Увод у офталмологију. Ембриологија ока. Општи анатомски подаци. Очни капци. Сузни апарат. Вежњача. Рожњача. Беоњача. Увеа. Очно сочиво. Мрежњача. Дужица. Зеница. Глауком. Повреде ока: Механичке, хемијске и физичке. Ратне повреде ока. Наследна обољења ока.		
<i>Практична настава</i>		
Практичан рад са офталмолошким болесницима, нега и апликација локалне терапије.		
1. Литричанин и Благојевић. Офталмологија за студенте медицине и стоматологије. Београд-Загреб: Медицинска књига, 1997		
Број часова активне наставе: 90	Теоријска настава: 30	Практична настава: 60
Методe извођења наставе: Предавања, консултације, колоквијуми, тестови		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: ▪ Тестови: 20 ▪ Практични испит: 20 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. Тј. Поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: ▪ Усмени испит: 50 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.		
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

Назив предмета:	ОФТАЛМОЛОГИЈА	6.В
Година студија:	I	
Семестар:	I	
Видови наставе:	Теоријска и практична	
Број часова недељно:	Предавања: 2, Вежбе: 4	
Укупно часова: 90	Предавања: 30, Вежбе: 60	

	ТЕОРИЈСКА НАСТАВА	Т час.
1.	Увод у офталмологију. Ембриологија ока. Општи анатомски подаци.	2
2.	Очни капци: Анатомија, болести коже и рубова капака. Запаљење жлезда очних капака. Поремећај облика, положаја и покретљивости очних капака. Тумори очних капака.	2
3.	Сузни апарат: Анатомија, запаљење и тумори.	2
4.	Вежњача: Анатомија, облици хиперемije, запаљење вежњаче. Трахом, фоликуларни коњунктивитиси. Алергијски коњунктивити. Дегенеративне промене и тумори.	2
5.	Рожњача: Анатомија, семиологија, запаљења, површни кератитис. Дубоки кератитиси и вирусни кератитиси. Дегенеративне промене, специјални патолошки облици.	2
6.	Беоњача: Анатомија, запаљење. Предња очна комора.	2
7.	Увеа: Дужица, цилијарно тело, судовњача – анатомија. Дужица, цилијарно тело, судовњача – запаљења. Тумори, урођене аномалије. Патолошке промене зенице.	2
8.	Очно сочиво: Анатомија, катаракта, промене положаја. Стакlasto тело: Анатомија и патолошке промене.	2
9.	Мрежњача: Анатомија, нормално очно дно, семиологија. Промене код артеријске хипертензије. Поремећаји циркулације. Перифлебитис. Дијабетична ретинопатија, промене код болести крви, дегенерације. Аблација ретине и тумори.	2
10.	Видни живац: Анатомија, запаљење, атрофија. Оштећење видног пута. Тумори видног живца.	2
11.	Глауком: Нормални очни притисак и патофизиологија глаукома. Подела глаукома. Примарни глауком: англарни и симплекс. Урођени глауком, секундарни глауком.	2
12.	Очна дупља: Анатомија, запаљење, тумори.	2
13.	Рефракција и акомодација: Нормални односи, рефракционе аномалије (кратковидост, далековидост, астигматизам). Оштрина вида и одређивање рефракције. Акомодација и пресбиопија.	2
14.	Мотилитет и његови поремећаји: Бинокуларни вид, слабовидост. Хетеротропија. Парализна разроконост.	2

15.	Повреде ока: Механичке, хемијске и физичке. Ратне повреде ока. Наследна обољења ока.	2
	Укупно часова:	30
	ПРАКТИЧНА НАСТАВА	П час.
1.	Увод у офталмолошки преглед. Анамнеза. Методе прегледа: осветљење и оптичка средства.	4
2.	Капци: Основне методе прегледа. Приказ пацијента са патолошким променама.	4
3.	Сузни апарат: Методологија прегледа, најчешће промене. Појам "сузног" и "сувог ока". Испирање и сондирање сузних канала.	4
4.	Очна јабучица: Облик, величина, положај и покретљивост. Интраокуларни притисак: Методологије прегледа.	4
5.	Вежњача: Анатомија, методе прегледа. Клинички значај црвеног и белог ока.	4
6.	Рожњача: Методе прегледа, особине нормалне и патолошке измењене рожњаче. Приказ пацијента са променама на рожњачи.	4

7.	Предња очна комора. Методе прегледа.	4
8.	Дужица: Методе прегледа, особине нормалне дужице.	4
9.	Зеница: Положај, облик, величина, једнакост и реакција зеница на светлост.	4
10.	Зенични предео. Методе прегледа. Просветљавање офталмоскопом.	4
11.	Сочиво: испитивање положаја и провидности. Упознавање са оперативним методама лечења катаракте.	4
12.	Стакласто тело. Нормалне особине и методе прегледа.	4
13.	Очно дно. Методе прегледа.	4
14.	Функционална испитивања у офталмологији	4
15.	Практична вежба	4
	Укупно часова:	60

6.Г ГИНЕКОЛОГИЈА И АКУШЕРСТВО СА НЕГОМ

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије		
Струковни инструментар - специјалиста		
Назив предмета: Гинекологија и акушерство са негом		
Одговорни наставник: Проф. др Векослав В Лилић		
Статус предмета: обавезан		
Шифра предмета: СИ-С – I 6.г	Семестар: I	
Број ЕСПБ: 6		
Услов: Основи интерне медицине са негом, Основи хирургије са негом, Основи педијатрије са негом		
Циљ предмета		
Упознавање, стицање и примена основних знања и вештина из области гинекологије и акушерства прилагођена студентима здравствене неге у свим нивоима здравствене заштите жена.		
Исход предмета (<i>знања, вештине, ставови</i>)		
Постављање сестринске дијагнозе у гинекологији и акушерству. Могућности адекватне примене стеченог знања и вештина у областима здравствене неге жена као и осећање за одговорност и очување репродуктивног здравља.		
Струковна сестра пружа здравствену негу трудницама, породиљама. Примењује мере стерилизације, антисепсе. Самостално апликује парентералну терапију, примењује сестринску интервенцију код трансфузије крви, плазме. Нега уринарног катетера. Обавља послове организовања и руковођења радним целинама..		
Садржај предмета		
<i>Теоријска настава</i>		
Организација рада сестринске службе у здравственој заштити жена. Организација рада у саветовалишту за превенцију малигну обелења репродуктивних органа жена. Организација саветовалишта за планирање породице и брачну неплодност.		
Основни појмови о анатомији карлице и гениталних органа жене. Развој гениталних органа жене са аномалијама у развоју, основи менструалног циклуса са поремећајима и аменореја. Животно доба жене, пубертет, репродуктивно доба, менопауза и сенијум. Запаљења гениталних органа жене, и бенигни и малигни тумори.		
Основи нормалне и патолошке трудноће. Ембриогенеза и раст и развој фетуса, феталне аномалије, дијагноза и терапија. Основи нормалног и патолошког порођаја. Порођајни пут, порођајни објекат и порођајне снаге. Дијагноза и вођење порођаја. Новорођенче, лактација, нормални и патолошки пуерперијум. Побачај и ектопична трудноћа. Основне акушерске операције.		
<i>Практична настава</i>		
Упознавање са специфичностима и радом у гинеколошкој и акушерској амбуланти. Припрема жене за преглед и дијагностичке процедуре, демонстрација општег, гинеколошког и акушерског прегледа. Демонстрација припреме за мале гинеколошке интервенције и гинеколошке операције. Демонстрација нормалног порођаја у порођајној сали, збрињавање породиље и новорођенчета. Здравствена нега оперисаних жена и мере превенције.		
Литература:		
1. Младеновић Д, Гинекологија и акушерство. ЗУНС: Београд, 2003		
Број часова активне наставе: 90	Теоријска настава: 30	Практична настава: 60
Методe извођења наставе		
Теоријска настава, практична настава, семинари, консултације, предиспитне вежбе		
Оцена знања (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: 10 ▪ Семинарски радови: ▪ Тестови: 20 ▪ Практични испит: 20 		
* Могу се навести и други облици предиспитних обавеза које студент треба да испуни и за које добија оцену. тј. поене. У оквиру предиспитних обавеза студент може добити највише 70 поена.		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: ▪ Усмени испит: 50 		
*Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може освојити највише 100 поена.		
*Завршни испит се најчешће спроводи усмено или у писаној форми. На клиничким предметима завршни испит по правилу чине истовремено практични и усмени испит		

Назив предмета:	ОСНОВИ ГИНЕКОЛОГИЈЕ И АКУШЕРСТВА СА НЕГОМ	6.Г
Година студија:	I	
Семестар:	I	
Видови наставе:	Теоријска и практична	
Број часова недељно:	Предавања: 2, Вежбе: 4.	
Укупно часова: 90	Предавања: 30, Вежбе: 60.	

	ТЕОРИЈСКА НАСТАВА ИЗ ГИНЕКОЛОГИЈЕ	Г час.
1.	Анатомија гениталних органа жене. Развој гениталних органа. Неправилности у развоју	2
2.	Менструациони циклус. Менструација. Поремећаји менструационог циклуса.	1
3.	Аменоррхеа. Подела, дијагноза и терапија	1
4.	Животна доба жене. Пубертет, менопауза, сенијум	1
5.	Нормални, атипични и патолошки порођај	1
6.	Запаљење вулве, вагине, цервикса, ендометријума, параметрујума и аднекса	1
7.	Пелвео-перитонитис и дифузни перитонитис гинеколошког порекла. Генитална туберкулоза	1
8.	Дијагностички поступци у гинекологији. Персуфлација, колпоскопија, ХСГ, хистероскопија, лапароскопија	1
9.	Бенигна и малигна обољења вулве, грлића и материце.	1
10.	Бенигна и малигна обољења утеруса и оваријума. Ендометриоза.	1
11.	Брачна неплодност. Неплодност жене. Неплодност мушкарца. Асистирана фертилизација	1
12.	Планирање породице, контрацепција и стерилизација.	1
13.	Дојка. Запаљење. Бенигне и малигне неоплазме.	1
14.	Полно преносиве болести. АИДС. Ургентна стања у гинекологији и акушерству.	1
15.	Најчешће гинеколошке операције. Преоперативна припрема. Постооперативна нега и терапија.	1
	ТЕОРИЈСКА НАСТАВА ИЗ АКУШЕРСТВА	Г час.
1.	Анатомија карлице. Физиологија оплођења. Постељица (Плацента)	1
2.	Промене у организму жене у трудноћи. Дијагностика и трајање трудноће. Пренаталне дијагностичке процедуре	1
3.	Ембриогенеза, раст и развој фетуса. Фетусне аномалије	1
4.	Нормални порођај (Партус). Збрињавање новорођенчета	1
5.	Поремећаји налегања и ротације главице у порођају	1

6.	Коси и попречни положај плода. Карлична презентација плода	1
7.	Вишеструка трудноћа. Суужење карлице (трудноћа и порођај)	1
8.	Дистокије (Двстоциае) у порођају. Опстерричке интервенције. Повреде порођајног канала у порођају	1
9.	Пуерперијум (физиолошки и патолошки). Лактација	1
10.	Крварење у трудноћи и порођају (плацента превија, поремећаји коагулације, превремено одлубливање постелице, руптура утеруса)	1
11.	Спонтани побачај. Претермински и постермински порођај. Индукција порођаја и побачаја	1
12.	Царски рез (Sectio Caesarea). Ектопична трудноћа	1
13.	Шок у опстетрицији (хеморагични и септични)	1
14.	Инфекције у трудноћи. Обољења и трудноћа	1
15.	Новорођенче (Неонатус). Форензична опстетриција	1
	Укупно часова:	30
	ПРАКТИЧНА НАСТАВА ИЗ ГИНЕКОЛОГИЈЕ	П час.
1.	Специфичност рада у гинекологији. Понашање и став студената према болесници. Техничка питања. Анамнезис и општи преглед	2
2.	Припрема болеснице за гинеколошки преглед спољашњих органа, преглед под спекулумом и екартерима.	2
3.	Узимање вагиналног бриса на степен чистоће, цитохормонални и Папаниколау преглед. Припрема и слање материјала на преглед.	2
4.	Улога медицинске сестре код бимануелног, ректалног и ректо-вагиналног прегледа болеснице.	2
5.	Колпоскопски преглед болеснице. Припрема, асистирање, документација.	2
6.	Припрема болеснице за мале гинеколошке интервенције. Припрема инструмената. Асистирање.	2
7.	Узимање исечка са вулве, вагине и грлића материце. Асистирање, припрема и слање материјала на преглед.	2
8.	Експлоративна киретажа цервикалног канала и материчне дупље, асистирање. Припрема и слање материјала.	2
9.	Збрињавање повреда на вулви и вагини. Асистирање.	2
10.	Припрема жене, инструмената и асистирање код артефицијалног побачаја.	2
11.	Припрема болеснице за велике гинеколошке операције.	2
12.	Нега оперативне ране.	2
13.	Улога медицинске сестре код крварења из гениталних органа и збрињавање хеморагичног шока и реанимације.	2

14.	Извођење дијагностичких и терапијских процедура у гинекологији. Улога медицинске сестре.	2
15.	Општа здравствена нега.	2
ПРАКТИЧНА НАСТАВА ИЗ АКУШЕРСТВА		
1.	Упознавање са организацијом рада у породилишту. Дефиниција трудноће. Припрема жене за порођај	2
2.	Порођајни фактори	2
3.	Техника извођења објективног акушерског у трудноћи и порођају.	2
4.	Улога медицинске сестре у вођењу нормалног порођаја	2
5.	Збрињавање новорођенчета. Реанимација асфиктичног новорођенчета	2
6.	Улога медицинске сестре у вођењу порођаја код потиљачног, дефлексионог и асинклитичног става главе детета, као и код поремећаја у ротацији главе.	2
7.	Улога медицинске сестре у вођењу порођаја код неправилног положаја плода (ситус обликус, ситус трансверсус)	2
8.	Улога медицинске сестре у вођењу порођаја код става задком (праесентатио пелвицус)	2
9.	Улога медицинске сестре у вођењу порођаја код вишеструке трудноће	2
10.	Ток и вођење порођаја код патолошких карлица	2
11.	Поступак код моларне трудноће. Вођење порођаја са наказама	2
12.	Вођења порођаја код породиља са еклампсиом и Rh сензибилизацијом	2
13.	Дужности медицинске сестре код акушерских операција	2
14.	Улога медицинске сестре код крварења у трудноћи и порођају	2
15.	Дужности медицинске сестре у нормалном и патолошком пуерперијуму	2
Укупно часова:		60

7. МЕНАЏМЕНТ У ЗДРАВСТВУ

Студијски програм : Специјалистичке струковне студије			
Струковни инструментар - специјалиста			
Назив предмета: МЕНАЏМЕНТ У ЗДРАВСТВУ			
Наставник: Проф. др Слободанка Д Башић			
Статус предмета: обавезан			
Шифра предмета: СИ-С – П 7		Семестар: II	
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање са теоријама менаџмента у здравственим установама, значајем међуодноса здравља и економског развоја, улогом маркетинга у менаџменту			
Исход предмета . Студенти треба да овладају вештинама за успешно укључивање у спровођење стратегије "Здравље за све у ХХИ веку".			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Менаџмент, менаџмент у здравству. Медјузависност здравља и економског развоја. Здравствено осигурање; модели финансирања у свету. Менаџмент у примени одоварајућих здравствених технологија. Ефикасност и квалитет рада здравствених установа. Руководјење здравственим установама. Улога маркетинга у менаџменту. Сарадња и тимски рад. Менаџмент и радна мотивација, лидерство. Реформе у здравству. <i>Практична настава</i> Практична настава Анализа здравственог стања популације на одредјеној територији. Формулисање здравственог програма; писање пројеката. Мониторинг и евалуација у здравственој заштити. Менаџмент и основе комуникације. Менаџмент кадровима; Финансирање у здравству; Информационисистем и здравствене. Лидерство; Стратегија СЗО «Здравље за све»;			
Литература Јаковљевић Ђ. и сар. Менаџмент у здравственим, установама, Европски центар за мир и развој, Београд,1998			
Број часова активне наставе: 75		Теоријска настава: 30	Практична настава: 45
Методе извођења наставе Предавања, консултације, колоквијуми, тестови, семинарски радови			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Провера знања на предмету обухвата: Активност у току наставе 10 Тест 20 Семинари 20 Практични испит Усмени испит и кредит 50			
Предиспитне обавезе		Поена: 50	Завршни испит
			Поена: 50

Назив предмета:	МЕНАЏМЕНТ У ЗДРАВСТВУ
Година студија:	I
Семестар:	II
Видови наставе:	Теоријска и практична
Број часова недељно:	Предавања: 2, Вежбе: 3
Укупно часова: 75	Предавања: 30, Вежбе: 45

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА		Т
		час.
	Менаџмент у здравству: историјат, дефиниција, циљеви и функције	2
	Савремени концепт здравља, квалитет живота	2
	Повезаност здравља и економског развоја	3
	Модел финансирања здравственог осигурања у свету	3
	Менаџмент у примени одговарајућих здравствених технологија	3
	Ефикасност и квалитет рада здравствених установа	3
	Управљање здравственим установама	3
	Улога маркетинга у менаџменту	1
	Значај разумевања људског понашања за успешан менаџмент у здравственим установама ; принципи психо-социјалних интервенција у кризним ситуацијама	1
	Сарадња и тимски рад, решавање проблема у групи	3
	Конфликти у здравственим установама и њихово решавање	3
	Менаџмент и мотивација за рад, лидерство	3
	Укупно часова:	30

ПРАКТИЧНА НАСТАВА		П
		час.
	Препознавање приоритетних здравствених проблема	4
	Индикатори за процену здравственог стања	4
	Анализа здравственог стања популације на одређеној територији	4
	Формулисање здравственог програма за одређену територију	4
	Утврђивање улоге и учешћа људи из заједнице у препознавању здравствених проблема	4
	Мониторинг здравственог стања	4
	Здравствени програми и стратегије	4
	Евалуација здравствених програма и њихова ефикасност и ефикасност	2
	Формулисање здравствене стратегије	3
	Основи комуникације у менаџменту	3
	Значај и карактеристике доброг тима	3
	Лидерство, карактеристике доброг лидера	3
	Стратегија СЗО «Здравље за све»; израда «дијамантске деветке»	3
	Укупно часова:	45

8. МЕТОДИКА НАСТАВЕ ПРЕДМЕТА КЛИНИЧКЕ МЕДИЦИНЕ

Студијски програм : Специјалистичке струковне студије Струковни инструментар - специјалиста			
Назив предмета: Методика наставе предмета клиничке медицине			
Наставник: Проф. др Миомир Д Ивковић			
Статус предмета: обавезан			
Шифра предмета: СИ-С II 8		Семестар: II	
Број ЕСПБ: 3			
Услов: положен испит из Основи педагогије			
<p>Циљ предмета Усвајање методичких знања која омогућавају схватање наставе клиничких наставних предмета као специфичне делатности васпитно-образовног процеса.</p>			
<p>Исход предмета Исход је оспособљеност студената за успешно преношење знања путем наставе на друге - оспособљеност за специфичан наставничко-инструкторски рад.</p>			
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методика наставе клиничких предмета као научна и академска дисциплина и одређење њеног места у систему наука; специфичности наставе клиничких предмета; принципи, методе, средства и облици наставе клиничких предмета; планирање и припремање наставе клиничких предмета. <i>Практична настава</i> Израда припреме и израда скице наставне јединице за предавања и вежбања и непосредно држање предавања и вежбања.</p>			
<p>Литература • Ивковић, М. Методика наставе социологије. Ниш: Просвета, 1995</p>			
Број часова активне наставе: 45		Теоријска настава: 15	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Вербалне, текстовне, илустративне и демонстративне методе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
<p>Предиспитне обавезе</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учешће у дискусији 10 • Израда припреме наставне јединице 10 • Израда скице наставне јединице • Практично предавање 20 	Поена: 40	<p>Завршни испит</p> <ul style="list-style-type: none"> • Усмени испит 	Поена: 60

Назив предмета:	Методика наставе предмета превентивне медицине
Година студија:	I
Семестар:	II
Видови наставе:	Теоријска и практична
Број часова недељно:	Предавања: 1; Вежбе: 2
Укупно часова: 45	Предавања: 15; Вежбе: 30.

ТЕОРИЈСКА НАСТАВА		Т час.
1.	Методика наставе клиничких предмета и њен научни домицил	2
2.	Специфичности наставе клиничких предмета	1
3.	Принципи у настави клиничких предмета	2
4.	Организациони облици наставе клиничких предмета	1
5.	Методе у настави клиничких предмета	2
6.	Средства у настави клиничких предмета	1
7.	Планирање и припремање у настави клиничких предмета	1
8.	Час у настави клиничких предмета	1
9.	Субјекти у настави клиничких предмета	2
10	Оцењивање у настави клиничких предмета	2
	Укупно часова:	15

ПРАКТИЧНА НАСТАВА		П час.
	Израда припреме и израда скице наставне јединице за предавања и вежбања и непосредно држање предавања и вежбања.	
	Укупно часова:	30

9 СПЕЦИФИКАЦИЈА СТРУЧНЕ ПРАКСЕ

СИ -С-I 9.а АБДОМИНАЛНА ХИРУРГИЈА

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије Струковни инструментар - специјалиста	
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе (Име, средње слово, презиме): Доц. др Горан З Станојевић	
БројЕСПБ:15	
Статус предмета: изборни	
Шифра предмета: СИ -С-I 9. а	
Услов: положени испити првог семестра	
Циљ Циљ стручне праксе је високо специјалистичко образовање струковног инструментара који ће бити квалификовани за рад у оквиру поља теоријског и практичног рада и моћи ће да преузме одговорне послове рада у операционој сали клинике за абдоминалну и општу хирургију. Стручна пракса коју студент обавља на предмету абдоминалне хирургије има за циљ да студенту омогући стицање вештина, знања које ће користити за успешан рад у операционој сали при решавању сложених проблема из ове области.	
Садржај стручне праксе Стручна пракса и савладане вештине омогућавају струковним инструментарима - специјалистима да самостално обављају следеће процедуре: <ul style="list-style-type: none"> • Припрема материјала за стерилизацију и стерилизација операционог рубља, завојног материјала и осталог материјала потребних за хируршки рад • Припрема и стерилизација инструмената за хируршки рад.. • Чување и начин рада са стерилним материјалом. • Припрема болесника пре уласка у операциону салу и непосредна припрема за операцију • Припрема стерилног стола за рад хируршке екипе • Припрема операционог поља • Асистирање инструментару током операције • Инструментирање свих оперативних захвата почевши од најједноставнијих до најкомплекснијих операција. • Превијање оперисаног болесника, инсталирање катетера, назогастичне сонде, црева за ветрове и других манипулација зависно од врсте оперативног захвата. • Сређивање операционе сале након завршених операција. Током стручне праксе студент ће посебно бити едукован са инструментаријумом и опремом која се користи у овој области хирургије (начин коришћења, одржавања, чишћење, стерилисање, чување и примене истих). За време практичне едукације активно ће учествовати у свим сегментима оперативног лечења пацијената и упознати са свим специфичностима оперативне технике у абдоминалној и општој хирургији. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).	
Број часова , ако је специфицирано : 240	
Методe извођења Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге и операционим салама клиника за абдоминалну и општу хирургију.	
Максимална дужна 1 страница А4 формата Ако у студијском програму постоји стручна пракса тада је обавезно дати описе који се траже	

СИ -С-І 9.6 ВАСКУЛАРНА ХИРУРГИЈА,

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије	
Струковни инструментар - специјалиста	
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе (Име, средње слово, презиме): Проф. др Милан М Јовановић	
БројЕСПБ: 15	
Статус предмета: изборни	
Шифра предмета: СИ -С-І 9. 6	
Услов: положени испити првог семестра	
<p>Циљ</p> <p>Циљ стручне праксе је високо специјалистичко образовање струковног инструментара који ће бити квалификовани за рад у оквиру поља теоријског и практичног рада и моћи ће да преузме одговорне послове рада у операционој сали клинике за васкуларну и општу хирургију.</p> <p>Стручна пракса коју студент обавља на предмету васкуларне хирургије има за циљ да студенту омогући стицање вештина, знања које ће користити за успешан рад у операционој сали при решавању сложених проблема из ове области.</p>	
<p>Садржај стручне праксе</p> <p>Стручна пракса и савладане вештине омогућавају струковним инструментарима - специјалистима да самостално обављају следеће процедуре:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Припрема материјала за стерилизацију и стерилизација операционог рубља, завојног материјала и осталог материјала потребних за хируршки рад • Припрема и стерилизација инструмената за хируршки рад.. • Чување и начин рада са стерилним материјалом. • Припрема болесника пре уласка у операциону салу и непосредна припрема за операцију • Припрема стерилног стола за рад хируршке екипе • Припрема операционог поља • Асистирање инструментару током операције • Инструментирање свих оперативних захвата почевши од најједноставнијих до најкомплекснијих операција. • Превијање оперисаног болесника, инсталирање катетера, назогастичне сонде, црева за ветрове, имобилизација и других манипулација зависно од врсте оперативног захвата. • Сређивање операционе сале након завршених операција <p>Током стручне праксе студент ће посебно бити едукован са инструментаријумом и опремом која се користи у овој области хирургије (начин коришћења, одржавања, чишћење, стерилисање, чување и примене истих). За време практичне едукације активно ће учествовати у свим сегментима оперативног лечења пацијената и упознати са свим специфичностима оперативне технике у васкуларној и општој хирургији.</p> <p>Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).</p>	
Број часова , ако је специфицирано : 240	
<p>Методe извођења</p> <p>Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге и операционим салама клиника за васкуларну и општу хирургију.</p>	
Максимална дужна 1 страница А4 формата	
Ако у студијском програму постоји стручна пракса тада је обавезно дати описе који се траже	

СИ -С-І 9.в ПЛАСТИЧНА ХИРУРГИЈА,

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије	
Струковни инструментар - специјалиста	
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе (Име, средње слово, презиме): Доц. др Предраг Т Ковачевић	
БројЕСПБ: 15	
Статус предмета: изборни	
Шифра предмета: СИ -С-І 9. в	
Услов: положени испити првог семестра	
Циљ Циљ стручне праксе је високо специјалистичко образовање струковног инструментара који ће бити квалификовани за рад у оквиру поља теоријског и практичног рада и моћи ће да преузме одговорне послове рада у операционој сали клинике за пластичну и општу хирургију. Стручна пракса коју студент обавља на предмету пластичне хирургије има за циљ да студенту омогући стицање вештина, знања које ће користити за успешан рад у операционој сали при решавању сложених проблема из ове области.	
Садржај стручне праксе Стручна пракса и савладане вештине омогућавају струковним инструментарима - специјалистима да самостално обављају следеће процедуре: <ul style="list-style-type: none"> • Припрема материјала за стерилизацију и стерилизација операционог рубља, завојног материјала и осталог материјала потребних за хируршки рад • Припрема и стерилизација инструмената за хируршки рад.. • Чување и начин рада са стерилним материјалом. • Припрема болесника пре уласка у операциону салу и непосредна припрема за операцију • Припрема стерилног стола за рад хируршке екипе • Припрема операционог поља • Асистирање инструментару током операције • Инструментирање свих оперативних захвата почевши од најједноставнијих до најкомплекснијих операција. • Превијање оперисаног болесника, инсталирање катетера, назогастичне сонде, црева за ветрове, имобилизација и других манипулација зависно од врсте оперативног захвата. • Сређивање операционе сале након завршених операција Током стручне праксе студент ће посебно бити едукован са инструментаријумом и опремом која се користи у овој области хирургије (начин коришћења, одржавања, чишћење, стерилисање, чување и примене истих). За време практичне едукације активно ће учествовати у свим сегментима оперативног лечења пацијената и упознати са свим специфичностима оперативне технике у пластичној и општој хирургији. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).	
Број часова , ако је специфицирано : 240	
Методe извођења Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге и операционим салама клиника за пластичну и општу хирургију.	
Максимална дужна 1 страница А4 формата Ако у студијском програму постоји стручна пракса тада је обавезно дати описе који се траже	

СИ -С-І 9.г НЕУРОХИРУРГИЈА,

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије	
Струковни инструментар - специјалиста	
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе (Име, средње слово, презиме): Проф. др Иван С Стефановић	
БројЕСПБ:15	
Статус предмета: изборни	
Шифра предмета: СИ -С-І 9. г	
Услов: положени испити првог семестра	
Циљ Циљ стручне праксе је високо специјалистичко образовање струковног инструментара који ће бити квалификовани за рад у оквиру поља теоријског и практичног рада и моћи ће да преузме одговорне послове рада у операционој сали клинике за неурохирургију и општу хирургију. Стручна пракса коју студент обавља на предмету неурохирургије има за циљ да студенту омогући стицање вештина, знања које ће користити за успешан рад у операционој сали при решавању сложених проблема из ове области.	
Садржај стручне праксе Стручна пракса и савладане вештине омогућавају струковним инструментарима - специјалистима да самостално обављају следеће процедуре: <ul style="list-style-type: none"> • Припрема материјала за стерилизацију и стерилизација операционог рубља, завојног материјала и осталог материјала потребних за хируршки рад • Припрема и стерилизација инструмената за хируршки рад.. • Чување и начин рада са стерилним материјалом. • Припрема болесника пре уласка у операциону салу и непосредна припрема за операцију • Припрема стерилног стола за рад хируршке екипе • Припрема операционог поља • Асистирање инструментару током операције • Инструментирање свих оперативних захвата почевши од најједноставнијих до најкомплекснијих операција. • Превијање оперисаног болесника, инсталирање катетера, назогастичне сонде, црева за ветрове, имобилизација и других манипулација зависно од врсте оперативног захвата. • Сређивање операционе сале након завршених операција	
Током стручне праксе студент ће посебно бити едукован са инструментаријумом и опремом која се користи у овој области хирургије (начин коришћења, одржавања, чишћење, стерилисање, чување и примене истих).За време практичне едукације активно ће учествовати у свим сегментима оперативног лечења пацијената и упознати са свим специфичностима оперативне технике у неурохирургији и општој хирургији. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).	
Број часова , ако је специфицирано : 240	
Методe извођења Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге и операционим салама клиника за неурохирургију и општу хирургију.	
Максимална дужна 1 страница А4 формата Ако у студијском програму постоји стручна пракса тада је обавезно дати описе који се траже	

СИ -С-I 9.д ОРТОПЕДСКА ХИРУРГИЈА,

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије	
Струковни инструментар - специјалиста	
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе (Име, средње слово, презиме): Проф. др Зоран В Голубовић	
БројЕСПБ:15	
Статус предмета: изборни	
Шифра предмета: СИ -С-I 9. д	
Услов: положени испити првог семестра	
Циљ Циљ стручне праксе је високо специјалистичко образовање струковног инструментара који ће бити квалификовани за рад у оквиру поља теоријског и практичног рада и моћи ће да преузме одговорне послове рада у операционој сали клинике за ортопедску и општу хирургију. Стручна пракса коју студент обавља на предмету ортопедска хирургија има за циљ да студенту омогући стицање вештина, знања које ће користити за успешан рад у операционој сали при решавању сложених проблема из ове области.	
Садржај стручне праксе Стручна пракса и савладане вештине омогућавају струковним инструментарима - специјалистима да самостално обављају следеће процедуре: <ul style="list-style-type: none"> • Припрема материјала за стерилизацију и стерилизација операционог рубља, завојног материјала и осталог материјала потребних за хируршки рад • Припрема и стерилизација инструмената за хируршки рад. • Чување и начин рада са стерилним материјалом. • Припрема болесника пре уласка у операциону салу и непосредна припрема за операцију • Припрема стерилног стола за рад хируршке екипе • Припрема операционог поља • Асистирање инструментару током операције • Инструментирање свих оперативних захвата почевши од најједноставнијих до најкомплекснијих операција. • Превијање оперисаног болесника, инсталирање катетера, назогастичне сонде, црева за ветрове, имобилизација и других манипулација зависно од врсте оперативног захвата. • Сређивање операционе сале након завршених операција Током стручне праксе студент ће посебно бити едукован са инструментаријумом и опремом која се користи у овој области хирургије (начин коришћења, одржавања, чишћење, стерилисање, чување и примене истих). За време практичне едукације активно ће учествовати у свим сегментима оперативног лечења пацијената и упознати са свим специфичностима оперативне технике у ортопедској и општој хирургији. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).	
Број часова , ако је специфицирано : 240	
Методe извођења Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге и операционим салама клиника за ортопедију и општу хирургију.	
Максимална дужна 1 страница А4 формата Ако у студијском програму постоји стручна пракса тада је обавезно дати описе који се траже	

СИ -С-І 9.Ћ ДЕЧЈА ХИРУРГИЈА,

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије	
Струковни инструментар - специјалиста	
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе (Име, средње слово, презиме): Проф. др Анђелка Р Славковић	
БројЕСПБ:15	
Статус предмета: изборни	
Шифра предмета: СИ -С-І 9. ѓ	
Услов: положени испити првог семестра	
Циљ Циљ стручне праксе је високо специјалистичко образовање струковног инструментара који ће бити квалификовани за рад у оквиру поља теоријског и практичног рада и моћи ће да преузме одговорне послове рада у операционој сали клинике за дечју и општу хирургију. Стручна пракса коју студент обавља на предмету дечје хирургије има за циљ да студенту омогући стицање вештина, знања које ће користити за успешан рад у операционој сали при решавању сложених проблема из ове области.	
Садржај стручне праксе Стручна пракса и савладане вештине омогућавају струковним инструментарима - специјалистима да самостално обављају следеће процедуре: <ul style="list-style-type: none"> • Припрема материјала за стерилизацију и стерилизација операционог рубља, завојног материјала и осталог материјала потребних за хируршки рад • Припрема и стерилизација инструмената за хируршки рад. • Чување и начин рада са стерилним материјалом. • Припрема болесника пре уласка у операциону салу и непосредна припрема за операцију • Припрема стерилног стола за рад хируршке екипе • Припрема операционог поља • Асистирање инструментару током операције • Инструментирање свих оперативних захвата почевши од најједноставнијих до најкомплекснијих операција. • Превијање оперисаног болесника, инсталирање катетера, назогастичне сонде, црева за ветрове, имобилизација и других манипулација зависно од врсте оперативног захвата. • Сређивање операционе сале након завршених операција	
Током стручне праксе студент ће посебно бити едукован са инструментаријумом и опремом која се користи у овој области хирургије (начин коришћења, одржавања, чишћење, стерилисање, чување и примене истих). За време практичне едукације активно ће учествовати у свим сегментима оперативног лечења пацијената и упознати са свим специфичностима оперативне технике у дечјој и општој хирургији. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).	
Број часова , ако је специфицирано : 240	
Методe извођења Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге и операционим салама клиника за дечју и општу хирургију.	
Максимална дужна 1 страница А4 формата Ако у студијском програму постоји стручна пракса тада је обавезно дати описе који се траже	

СИ -С-І 9.е ГРУДНА ХИРУРГИЈА,

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије	
Струковни инструментар - специјалиста	
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе (Име, средње слово, презиме): Проф. др Драгојло М Гмијовић	
БројЕСПБ:15	
Статус предмета: изборни	
Шифра предмета: СИ -С-І 9. е	
Услов: положени испити првог семестра	
Циљ Циљ стручне праксе је високо специјалистичко образовање струковног инструментара који ће бити квалификовани за рад у оквиру поља теоријског и практичног рада и моћи ће да преузме одговорне послове рада у операционој сали клинике за грудну и општу хирургију. Стручна пракса коју студент обавља на предмету грудне хирургије има за циљ да студенту омогући стицање вештина, знања које ће користити за успешан рад у операционој сали при решавању сложених проблема из ове области.	
Садржај стручне праксе Стручна пракса и савладане вештине омогућавају струковним инструментарима - специјалистима да самостално обављају следеће процедуре: <ul style="list-style-type: none"> • Припрема материјала за стерилизацију и стерилизација операционог рубља, завојног материјала и осталог материјала потребних за хируршки рад • Припрема и стерилизација инструмената за хируршки рад. • Чување и начин рада са стерилним материјалом. • Припрема болесника пре уласка у операциону салу и непосредна припрема за операцију • Припрема стерилног стола за рад хируршке екипе • Припрема операционог поља • Асистирање инструментару током операције • Инструментирање свих оперативних захвата почевши од најједноставнијих до најкомплекснијих операција. • Превијање оперисаног болесника, инсталирање катетера, назогастичне сонде, црева за ветрове, имобилизација и других манипулација зависно од врсте оперативног захвата. • Сређивање операционе сале након завршених операција	
Током стручне праксе студент ће посебно бити едукован са инструментаријумом и опремом која се користи у овој области хирургије (начин коришћења, одржавања, чишћење, стерилисање, чување и примене истих). За време практичне едукације активно ће учествовати у свим сегментима оперативног лечења пацијената и упознати са свим специфичностима оперативне технике у грудној и општој хирургији. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).	
Број часова , ако је специфицирано : 240	
Методe извођења Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге и операционим салама клиника за грудну и општу хирургију.	
Максимална дужна 1 страница А4 формата Ако у студијском програму постоји стручна пракса тада је обавезно дати описе који се траже	

СИ -С-І 9.ж ГИНЕКОЛОГИЈА

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије Струковни инструментар - специјалиста	
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе (Име, средње слово, презиме): Доц. др Јасмина Д Поповић	
БројЕСПБ:15	
Статус предмета: изборни	
Шифра предмета: СИ -С-І 9. ж	
Услов: положени испити првог семестра	
Циљ Циљ стручне праксе је високо специјалистичко образовање струковног инструментара који ће бити квалификовани за рад у оквиру поља теоријског и практичног рада и моћи ће да преузме одговорне послове рада у операционој сали клинике за гинекологију и општу хирургију. Стручна пракса коју студент обавља на предмету гинекологија има за циљ да студенту омогући стицање вештина, знања које ће користити за успешан рад у операционој сали при решавању сложених проблема из ове области.	
Садржај стручне праксе Стручна пракса и савладане вештине омогућавају струковним инструментарима - специјалистима да самостално обављају следеће процедуре: <ul style="list-style-type: none"> • Припрема материјала за стерилизацију и стерилизација операционог рубља, завојног материјала и осталог материјала потребних за хируршки рад • Припрема и стерилизација инструмената за хируршки рад. • Чување и начин рада са стерилним материјалом. • Припрема болесника пре уласка у операциону салу и непосредна припрема за операцију • Припрема стерилног стола за рад хируршке екипе • Припрема операционог поља • Асистирање инструментару током операције • Инструментирање свих оперативних захвата почевши од најједноставнијих до најкомплекснијих операција. • Превијање оперисаног болесника, инсталирање катетера, назогастичне сонде, црева за ветрове и других манипулација зависно од врсте оперативног захвата. • Сређивање операционе сале након завршених операција Током стручне праксе студент ће посебно бити едукован са инструментаријумом и опремом која се користи у овој области хирургије (начин коришћења, одржавања, чишћење, стерилисање, чување и примене истих). За време практичне едукације активно ће учествовати у свим сегментима оперативног лечења пацијената и упознати са свим специфичностима оперативне технике у гинекологији и општој хирургији. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).	
Број часова , ако је специфицирано : 240	
Методe извођења Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге и операционим салама клиника за гинекологију и општу хирургију.	
Максимална дужна 1 страница А4 формата Ако у студијском програму постоји стручна пракса тада је обавезно дати описе који се траже	

СИ -С-І 9.3 ОРЛ

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије Струковни инструментар - специјалиста	
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе (Име, средње слово, презиме): Доц. др Дејан С Ранчић	
БројЕСПБ:15	
Статус предмета: изборни	
Шифра предмета: СИ -С-І 9. з	
Услов: положени испити првог семестра	
Циљ Циљ стручне праксе је високо специјалистичко образовање струковног инструментара који ће бити квалификовани за рад у оквиру поља теоријског и практичног рада и моћи ће да преузме одговорне послове рада у операционој сали клинике за ОРЛ и општу хирургију. Стручна пракса коју студент обавља на предмету ОРЛ има за циљ да студенту омогући стицање вештина, знања које ће користити за успешан рад у операционој сали при решавању сложених проблема из ове области.	
Садржај стручне праксе Стручна пракса и савладане вештине омогућавају струковним инструментарима - специјалистима да самостално обављају следеће процедуре: <ul style="list-style-type: none"> • Припрема материјала за стерилизацију и стерилизација операционог рубља, завојног материјала и осталог материјала потребних за хируршки рад • Припрема и стерилизација инструмената за хируршки рад. • Чување и начин рада са стерилним материјалом. • Припрема болесника пре уласка у операциону салу и непосредна припрема за операцију • Припрема стерилног стола за рад хируршке екипе • Припрема операционог поља • Асистирање инструментару током операције • Инструментирање свих оперативних захвата почевши од најједноставнијих до најкомплекснијих операција. • Превијање оперисаног болесника, инсталирање катетера, назогастичне сонде, црева за ветрове и других манипулација зависно од врсте оперативног захвата. • Сређивање операционе сале након завршених операција Током стручне праксе студент ће посебно бити едукован са инструментаријумом и опремом која се користи у овој области хирургије (начин коришћења, одржавања, чишћење, стерилисање, чување и примене истих). За време практичне едукације активно ће учествовати у свим сегментима оперативног лечења пацијената и упознати са свим специфичностима оперативне технике у ОРЛ и општој хирургији. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).	
Број часова , ако је специфицирано : 240	
Методe извођења Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге и операционим салама клиника за ОРЛ и општу хирургију.	
Максимална дужна 1 страница А4 формата Ако у студијском програму постоји стручна пракса тада је обавезно дати описе који се траже	

СИ -С-I 9.и ОФТАЛМОЛОШКА ХИРУРГИЈА

Студијски програм: Специјалистичке струковне студије Струковни инструментар - специјалиста	
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе (Име, средње слово, презиме): Доц. др Предраг Д Јовановић	
БројЕСПБ:15	
Статус предмета: изборни	
Шифра предмета: СИ -С-I 9. и	
Услов: положени испити првог семестра	
Циљ Циљ стручне праксе је високо специјалистичко образовање струковног инструментара који ће бити квалификовани за рад у оквиру поља теоријског и практичног рада и моћи ће да преузме одговорне послове рада у операционој сали клинике за ОРЛ и општу хирургију. Стручна пракса коју студент обавља на предмету ОРЛ има за циљ да студенту омогући стицање вештина, знања које ће користити за успешан рад у операционој сали при решавању сложених проблема из ове области.	
Садржај стручне праксе Стручна пракса и савладане вештине омогућавају струковним инструментарима - специјалистима да самостално обављају следеће процедуре: <ul style="list-style-type: none"> • Припрема материјала за стерилизацију и стерилизација операционог рубља, завојног материјала и осталог материјала потребних за хируршки рад • Припрема и стерилизација инструмената за хируршки рад. • Чување и начин рада са стерилним материјалом. • Припрема болесника пре уласка у операциону салу и непосредна припрема за операцију • Припрема стерилног стола за рад хируршке екипе • Припрема операционог поља • Асистирање инструментару током операције • Инструментирање свих оперативних захвата почевши од најједноставнијих до најкомлекснијих операција. • Превијање оперисаног болесника, инсталирање катетера, назогастичне сонде, црева за ветрове и других манипулација зависно од врсте оперативног захвата. • Сређивање операционе сале након завршених операција Током стручне праксе студент ће посебно бити едукован са инструментаријумом и опремом која се користи у овој области хирургије (начин коришћења, одржавања, чишћење, стерилисање, чување и примене истих). За време практичне едукације активно ће учествовати у свим сегментима оперативног лечења пацијената и упознати са свим специфичностима оперативне технике у ОРЛ и општој хирургији. Предвиђен је практични рад и у ноћној смени (једанпут у току недеље).	
Број часова , ако је специфицирано : 240	
Методe извођења Практична настава се обавља у јединицама интензивне неге и операционим салама клиника за ОРЛ и општу хирургију.	
Максимална дужна 1 страница А4 формата Ако у студијском програму постоји стручна пракса тада је обавезно дати описе који се траже	

ЗАВРШНИ СТРУЧНИ РАД

Студијски програм: Струковне студије
Врста и ниво студија: Специјалистичке струковне студије :Струковни инструментар - специјалиста
Назив предмета: Завршни стручни рад
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положени сви програмом предвиђени испити
Циљеви завршног рада: Завршни рад студената специјалистичких струковних студија струковни инструментар специјалиста представља рад студената у коме они презентирају комплетну процедуру рада инструментара за конкретну операцију из одговарајуће изабране области почев од основних дијагностичких поступака преко процедуре и припреме за операцију, потом припрема инструментаријума и остале опреме за рад у операционој сали, оперативна техника и техника инструментирања, компликације у току операције и непосредно након операције, превијање и припрема оперисаног болесника за смештај на одељењу или одељењу интензивне неге.
Очекивани исходи: Након одбране дипломског рада, струковни инструментар специјалиста је уведен у методологију инструментирања и то у ужој хируршкој дисциплини и тако оспособљен моћи ће да пружи квалитет који је неопходан за изузетно одговоран рад у операционој сали. Овако едукован инструментар представља ће доминантну личност у хируршком тиму и без његове адекватне едукације хируршки тим неће бити способан да изводи високо специјализоване хируршке интервенције терцијалног нивоа. Такође ће бити оспособљен да прати новине у својој области кроз перманентну едукацију и да стечено знање и искуство преноси студентима струковних студија и ученицима средње медицинских школа.
Општи садржаји: Наставно-научно веће Медицинског факултета усваја теме завршних радова, на предлог наставног предмета. Комисију за одбрану завршног рада од три члана, чине наставници факултета а именује их шеф предмета на предлог ментора. Ментор је обавезан члан комисије и мора бити наставник на предмету на коме студент ради завршни рад. Завршни рад има следеће елементе: Увод, Општи део (литературни преглед проблема), Резултате, Дискусију, Закључак, Кратак садржај на српском и енглеском језику и Литературу. О обављеном завршном раду води се записник, који мора да садржи назив теме, име кандидата, имена чланова комисије, место и време одбране и оцену дипломског рада. Оцена завршног рада улази у просечну оцену студента. Одбрањен завршни рад се оцењује оценом од 6 до 10. Неодбрањен дипломски рад се оцењује оценом 5. Студент који није положио завршни рад може тражити да му се одобри друга тема, која је по правилу из исте области и по поступку који је истоветан као и за прву.
Методе извођења: Студент специјалистичких струковних студија, струковни инструментар – специјалиста може приступити одбрани завршног рада након полагања практичног испита који се састоји у практичном раду – инструментирању операције из области ужег хируршког усмерења (абдоминална хирургија, васкуларна хирургија, ортопедија, неурохирургија, ОРЛ, очно, пластична хирургија, гинекологија итд.). Одбрана завршног рада студента специјалистичких струковних студија, струковни

инструментар - специјалиста је усмена и јавна. Она се изводи у просторијама Медицинског факултета, као и његовим наставним базама. Током усмене одбране тавршног рада могу се користити мултимедијалне презентације (компјутерске презентације, слајдови, видео презентације...)

Оцена (максимални број поена 100)

Максимална дужна 1 страница А4 формата

Завршни рад ако постоји мора обавезно бити представљен у књизи предмета